

Voorzitter: J. Lo-A-Njoe (D66)

Namens de raad: H. Sietsma (GL), R. Tjepkema (PvdA), T. Rustenbiel (D66), B. Hekkema (PvdD), M. Sloot (Stadspartij), H. de Waard (SP), R. Heiner (VVD), K. de Groot (S&S), P. Rebergen (CU), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvH)

Namens het college: R. van Niejenhuis (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Gebiedsvisie Scandinavische Havens

00:20:51

Voorzitter: Goedenavond, dames en heren hierin de zaal en thuis. Welkom bij deze meningsvormende sessie over de collegebrief Gebiedsvisie Scandinavische havens. Er hebben zich voor deze sessie vijf sprekers gemeld. De sprekers hebben elk drie minuten de tijd om hun woord tot de raad te richten en hun visie kenbaar te maken. Daarnaast zijn er ook een aantal schriftelijke reacties binnengekomen. Deze zijn toegevoegd aan de agenda van dit debat. Daar heeft u kennis van kunnen nemen. Ik stel als volgorde zo meteen voor het spreken, om te starten met Andrew Sadler, dan Jan Douwes, gevolgd door Ezra van Daal en Jits Bootsma, Bart Lucassen en als laatste Willemien Onrust. Als dat akkoord is voor wat betreft de sprekers - en ik zie geen nee geschud - stel ik voor dat we daarmee beginnen. Dan zou ik graag het woord willen geven aan de heer Sadler.

00:22:03

De heer Sadler: Goedenavond, dames en heren. Ik ben Andrew Sadler van SadlerBootwerk, een scheepstimmerbedrijf gevestigd in de Zweedse haven sinds begin 2016, maar werkend voor en met de bedrijven daar sinds 2006. Wij zijn als bedrijf, net als de bedrijven om ons heen, positief over het feit dat bedrijven die al jaren in het gebied werken, ingetekend zijn in deze toekomstvisie. Wij zijn positief over de plannen zelf, met een begrijpelijke en heldere overgang van zware bedrijven langs de ring, tot de rust van een park voor de nieuwe bewoners langs het Eemskanaal. Wij zijn ook positief over het zoeken naar een mix van bedrijven en een plek geven aan tijdelijke woonvormen. Wij lezen dat wij van geringer economisch belang zijn, maar dat we een maatschappelijke meerwaarde hebben. Dat zien we als een compliment.

00:23:02

De heer Sadler: Maar ik sta hier vanavond omdat er iets is dat ons zorgen baart en dat gaat niet zozeer over de visie, maar over de weg daarnaartoe. Vorig jaar juli - zeven maanden geleden - is de concept-gebiedsvisie Scandinavische havens aan de maritieme bedrijven gepresenteerd. Tijdens de gesprekken hebben wij, de bedrijven, steeds herhaald dat wij voorzichtig, positief zijn en bereid om flexibel te zijn, maar dat wij betrokken willen en moeten worden bij het maken van de plannen over de weg naar de visie toe. Wij maakten en maken ons zorgen over het ten alle tijden kunnen werken tijdens dit proces en over het kunnen overdragen van onze bedrijven wanneer het proces lang duurt. Dit werd meegenomen en het betrekken van de bedrijven werd beloofd.

00:23:54

De heer Sadler: Als ik nu hoor dat ambtenaren bezig zijn om voorbereiding te

regelen voor tijdelijke ligplaatsen, zodat het proces op gang kan komen, kan ik niet anders dan concluderen dat er plannen zijn waar wij als bedrijven voor de zoveelste keer niet bij betrokken zijn. Ik begrijp dit niet. Wij willen naast het zien slagen van deze visie, dagelijks ons werk kunnen blijven doen, ons bedrijf uitoefenen zoals we dit hier al jaren doen, en de maatschappelijke meerwaarde van de maritiem verbonden bedrijven voor de toekomst behouden. Hoe moeten we duidelijk maken dat een succesvolle uitvoering van de plannen rond de havens staat of valt bij het betrekken van de bedrijven die in het gebied zitten? Ik vraag de raad om zijn ambtenaren te verzoeken met ons in gesprek te gaan en te blijven. En bedankt de raad voor het luisteren naar mijn verhaal. Goedenavond.

00:24:49

De heer Sadler: Dank u wel, meneer Sadler. Meneer Sadler, het kan zijn dat er zo meteen vragen zijn. Ik stel voor dat we eerst alle sprekers doen en daarna de vragen. Ja? Dank u wel. De volgende spreker is Jan Douwes, voorzitter Platform Waterbewoners Groningen. Welkom. Ga uw gang.

00:25:13

De heer Douwes: Dat klopt. Dank u wel. Ben ik goed verstaanbaar? Ik ben zelf een beetje doof. Geachte leden van de raad, dank voor de mogelijkheid om in te spreken. Ik ben inderdaad voorzitter van het Platform Waterbewoners Groningen (PWBG), voorheen het Woonschepen Comité Groningen. Het belang voor ons om hierin te spreken is de uitgifte van nieuwe ligplaatsen voor voormalige bedrijfsschepen, arken, scharken en watervilla's. Ik schets even de context. Er is al jaren een ongewijzigde wachtlijst voor een ligplaatsen in de gemeente Groningen van meer dan 100 mensen. Er is een routekaart naar 550 ligplaatsen afgesproken door het college en uw raad, als uitvloeisel van de beleidsnota watervisie uit 2017: van 425 naar 550 ligplaatsen via 80 nieuwe waterkavels en 40 tot 45 ligplaatsen voor schepen en arken.

00:26:12

De heer Douwes: In het kader van de ontwikkelingen in de Diepenring en de Suikerzijde I verdwijnen er ligplaatsen. Ze worden wegbestemd. Er komt niks nieuws voor in de plaats, met uitzondering van de verkochte waterkavels in Meerstad. In het rapport Wonen op Water, verkenning nieuwe liggebieden voor wonen op water in Groningen februari 2018, blijken er alleen kansen in de grote stadsontwikkelingsprojecten te liggen. En zo kom ik dus bij de Zweedse haven, de noordzijde - de pier van Jongeneel zal ik maar zeggen - bestemd voor tijdelijke bewoning en permanente verhuizing. Als daar gewoond mag worden, kan er ook aan de kade gewoond worden. Plek voor circa tien schepen moet mogelijk zijn. Als de manoeuvreerbaarheid een probleem is, waarom dan niet tien meter wallenkant weggraven? Nieuwe damwanden en oevers moeten daar sowieso worden aangelegd. Waar een wil is, is een weg.

00:27:11

De heer Douwes: De vraag doemt op wat de gedane beloften van het college en uw raad nog waard zijn. Het lijkt een forse tegenstand om in het vroegst mogelijke stadium van de projecten wonen op het water als een serieuze optie mee te nemen. Dat kan liggen aan de vigerende uitgiftesystematiek van ligplaatsen. Die leveren veel meer geld op voor de rechthebbenden dan ze aan leges kosten. Een ongewenst

cadeautje voor de rechthebbenden in de ogen van de ambtenaren. En terecht. Wat ons betreft moet dat ook anders en daar hebben we voorstellen voor gedaan. Het kan ook liggen aan het feit dat er nog steeds beleidsmatig geen koppeling ligt tussen het aantal te realiseren woningen en het realiseren van ligplaatsen: één ligplaats per 200 woningen bijvoorbeeld. Daarmee zou het in de projecten een fait accompli zijn om dat te bewerkstelligen. Waar een wil is, is een weg. De vraag voor ons is: is er nog een wil in deze gemeente, de tweede woonschepenstad in het land na Amsterdam? Dank voor je aandacht.

00:28:31

Voorzitter: Dank u wel, meneer Douwes. De volgende insprekers zijn Esra Vandael en Jits Bootsma, namens G.S.R. Aegir.

00:28:57

Mevrouw Bootsma: Geachte leden van de gemeenteraad, het is mijn eer om hier namens G.S.R. Aegir voor u te mogen spreken. Mijn naam is Jits Bootsma en ik zit in de bestuursadviescommissie van Aegir. Ik sta hier om u het urgente probleem onder de aandacht te brengen, dat niet alleen onze vereniging raakt maar ook het studentenwelzijn. Sinds 1878 heeft Aegir een trotse geschiedenis als de eerste roeivereniging van Groningen. Onze vereniging met maar liefst 930 actieve leden is niet alleen een plek waar jonge mensen de kans krijgen om op hoog niveau te sporten en zich hun potentieel te ontwikkelen, maar ook een plek om vriendschappen te smeden, waarin het studentenleven bloeit en waar het welzijn van de sportende student centraal staat.

00:29:49

Mevrouw Bootsma: Echter wordt ons voortbestaan nu op dit moment bedreigd door de voorgestelde plannen voor de Scandinavische havens. Deze plannen dreigen niet alleen de roeisport aanzienlijk te belemmeren, maar vormen ook ernstige bedreiging voor de veiligheid van onze roeiers. De nabijheid van de sleepboten en de voorgestelde toename van de scheepvaart brengen aanzienlijke risico's met zich mee voor iedere roeier en het behoud van onze haven als een veilige plek om te leren roeien, en om een keer om te gaan zonder dat je daarmee direct in veiligheidsproblemen komt. Als vereniging hebben we er alles aan gedaan om de veiligheid van onze roeiers te waarborgen, maar hierbij hebben we uw hulp nodig om ervoor te zorgen dat onze activiteiten niet gehinderd worden, dat de student veilig kan blijven sporten en gemotiveerd kan blijven worden om te sporten.

00:30:47

Mevrouw Bootsma: Daarom nodig ik u bij deze allen van harte uit om een bezoek te brengen aan onze vereniging, om zelf te zien wat voor impact deze plannen zouden hebben op onze gemeenschap. En om hopelijk met ons samen te werken aan mogelijke oplossingen. Vandaar de vraag: hoe kunnen we samenwerken om nautische veiligheid te waarborgen en tegelijkertijd de toekomst van G.S.R. Aegir als belangrijke speler in de Groningse gemeenschap te verzekeren zonder onze identiteit en activiteiten te compromitteren? Dank u wel voor uw aandacht.

00:31:22

Voorzitter: U dank voor het inspreken. Dan is de volgende inspreker Bart Lucassen.

00:31:49

De heer Lucassen: Goedenavond, mijn naam is Bart Lucassen. Ik heb een bedrijf in de Zweedse Haven, een scheepswerf met een droogdok. Ik zit daar nu zo'n 30 jaar, denk ik. Misschien één van de langste bedrijven in die haven en ik werk daar met veel plezier. Wat was ik blij verrast met het plan dat mij ter oog kwam over de Scandinavische havens. Was het eerder 'over tien jaar moeten jullie weg zijn', leek er nu toch zo te zijn nagedacht over de functie en het nut van de watergebonden bedrijven in de Scandinavische havens. Ik werk al zo'n 30 jaar in de Zweedse Haven, heb in die tijd veel zien veranderen en de stad zien groeien. In een stad zo'n 450 woonschepen en nog een flinke vloot charterschepen is mijn bedrijf geen overbodige luxe. Sterker nog, in de haven naast mij, de Finse haven, bevindt zich een soortgelijk bedrijf, namelijk Droogdok het Noorden.

00:32:54

De heer Lucassen: Wij bedienen samen de stad Groningen en omstreken. En vaak nog veel verder. Verder zijn er de laatste jaren meerdere bedrijven in de Zweedse Haven bijgekomen met wie ik in projecten een fijne samenwerking heb. Wel blijft er nog veel onrust over de toekomst. Hoe gaat het precies worden? Wanneer gaan dingen gebeuren? Ik begrijp dat de gemeente in deze groeiende stad niet altijd precies kan zeggen wanneer deze wijzigingen plaats gaan vinden, maar in goed overleg zouden we als bedrijven op de hoogte gehouden worden. Daar schort het nogal aan, vind ik. Net zoals mijn collega-bedrijven, als ik het zo hoor. Ik stelde al veel vragen in mijn zienswijze op het plan. Wie betaalt de kosten van de verplaatsing: dok, meerpalen, kosten sleepdienst?

00:33:50

De heer Lucassen: Krijg ik opnieuw een milieuvergunning met dezelfde voorwaarden als mijn huidige vergunning? Krijg ik op een andere plek een passende elektriciteitsaansluiting en eventueel andere nutsvoorzieningen, gezien de netcongestie? Is de nieuwe plek goed toegankelijk voor leveranciers? Hoe is het geregeld met de overdracht van mijn bedrijf als ik met pensioen ga? Krijgt degene die mijn bedrijf overneemt dezelfde rechten en plichten dan degenen die ik nu heb? Het lijkt er nu op dat ik straks een verkoopbaar bedrijf heb, maar als je ernaar vraagt, krijg je geen rechtstreeks antwoord. Kom op, gemeente Groningen. Als je een plan als dit presenteert, moet je ook het lef hebben om de ondernemers in de havens toe te zeggen dat je echt voor ze gaat. Dat hoor ik nog echt te weinig in dit verhaal. Ik vergeet vast nog een aantal dingen, maar daar heb ik dan mijn collega-bedrijven weer voor. Met zijn allen zijn we hardwerkende bedrijven die de schepen van binnen en buiten onderhouden en verbouwen. En ervoor zorgen dat dit stukje erfgoed mooi, varend en in leven blijft. Met groeten, Bart Lucassen.

00:35:10

Voorzitter: Hartelijk dank, meneer Lucassen. De laatste inspreker is Willemien Onrust, namens Hunzetrans BV.

00:35:34

Mevrouw Onrust: Goedendag, ik ben Willemien Onrust, mede-eigenaar van Hunzetrans. Ik heb ook een stukje. Afgelopen september hebben wij een dwarsdoorsnede van de bedrijven gevestigd in het gebied van de Scandinavische Havens mogen laten zien tijdens een werkbezoek aan jullie raadsleden. Ik denk dat

die persoonlijke ontmoetingen vanaf het water hebben geresulteerd in het feit dat wij hier met ondernemers en aanhang zitten. Ik denk we onze wederzijdse interesse aan elkaar hebben te danken. Voor ons bedrijf Hunzetrans kan ik niet anders concluderen dan dat ik blij ben dat wij in de plannen van het gebiedsontwikkeling zijn ingepast. Ik vind de plannen goed en gedetailleerd. Onze zienswijzen zijn klaarblijkelijk met aandacht gelezen en ook beantwoord.

00:36:43

Mevrouw Onrust: Waar ik echt een grote zorg over heb, is het feit dat wij en onze buurman firma Schut - hij zit in de Deense haven voor de duidelijkheid - al veel eerder uit de Deense haven moeten vertrekken dan dat de plannen in de Scandinavische havens worden ontwikkeld. Hiertussen zit naar verwachting ruim tien jaar. Voor een tussentijdse oplossing zijn wij nog nooit door welke projectgroep dan ook benaderd, en ik kan u verzekeren dat voor ons dit veel onzekerheden met zich meebrengt en zeker belemmerend is in de uitvoering van een goede bedrijfsvoering. Dus dit is mijn grootste punt van kritiek. Er is met ons ondernemers onvoldoende overleg. Dat werd ook door de andere insprekers duidelijk gezegd.

00:37:26

Mevrouw Onrust: Ik heb uit de raadsbrief van 31 januari moeten vernemen dat er eventueel een tijdelijke bedrijfslocatie voor ons is aan de zuidkant van de Zweedse haven of eventueel in het oude Winschoterdiep. Let wel, onze kritieken zijn niet omdat we moeten verhuizen, maar de onzekerheid wanneer, waarheen en hoe. Ik denk echter vanwege het abominabele niveau van contact, dat de projectgroepen geen idee hebben wat wij als sleepdienst nodig hebben om te functioneren en wat niet. Dat is namelijk zeer specialistische informatie. Ik hoop bij deze dat u de projectgroepen kunt motiveren en wellicht sturen, om meer in overleg te gaan met de ondernemers in het gebied. Ik vermoed dat er veel meer positieve medewerking en bereidheid is om zich aan en in te passen, dan dat er gevreesd wordt. Dank u voor het toehoren.

00:38:28

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Onrust. Daarmee hebben we alle vijf insprekers gehad en is er gelegenheid voor de raadsleden om enkele vragen te stellen. Ik kijk even. Met het oog op de tijd, zou ik graag eerst willen inventariseren wie er vragen heeft aan één of meerdere insprekers. Mag ik daar handen voor zien? Ik begin met de heer Tjepkema.

00:38:56

De heer Tjepkema: Dank, voorzitter. Ontzettend veel dank aan de insprekers dat jullie hier in zo'n grote getale aanwezig zodat we van gedachten kunnen wisselen en elkaar hier kunnen horen. Ik heb dezelfde vraag voor de heer Sadler, de heer Douwes en mevrouw Onrust: wat is er na het vaststellen van deze visie wat u betreft nodig vanuit de gemeente om zorgen weg te nemen? Is dat voornamelijk dat aanspreekpunt en het contact dat wat intensiever zou moeten zijn? Ik heb een vraag aan mevrouw Bootsma van Aegir: heeft u zelf ideeën over de veiligheid? Is er contact geweest met de gemeente over het garanderen van de veiligheid? Heeft Aegir ook ideeën over de maatregelen die daarvoor nodig zijn?

00:39:52

Voorzitter: Ik heb een vraag gehoord aan mevrouw Bootsma. Mag ik vragen of u aan

de microfoon wil komen? Als de vraag helder is, kunt u direct overgaan tot beantwoording.

00:40:06

Mevrouw Van Daal: Even een snelle wisseling. Ik ben Ezra van Daal, niet mevrouw Bootsma. Het contact is vrij gering geweest, los van het inzien van de plannen en de reacties die daarop zijn geweest. Het contact is hoofdzakelijk via onze voorzitter gegaan. De exacte details moeten we bij hem laten daarin. Er zijn voorstellen om de snelheid van de boten te beperken in de Zweedse haven waar wij roeien en voor het aflijnen van het water. Waar het op neerkomt is: ook al vaart een boot heel langzaam, is dat nog steeds gevaarlijk voor beginnende roeiers. Wij hebben 400 beginnende leden die voor het eerst komen roeien. Vijf ervan zitten misschien voor het eerst in een boot, en de rest moet allemaal leren roeien. Daar heb je wel een beetje ruimte voor nodig. Als daar überhaupt scheepvaart is - en hoe sneller hoe gevaarlijker - blijft dat voor ons een kritiek punt. Was dat een antwoord op je vraag?

00:41:16

De heer Tjepkema: Jazeker.

00:41:18

Voorzitter: Dank u wel, voor uw antwoord. Daarmee zijn de vragen beantwoord?

00:41:24

De heer Tjepkema: Ik had een vraag aan de heer Sadler, meneer Douwes en mevrouw Onrust. Het was één vraag, maar wellicht dat één van hen die kan beantwoorden.

00:41:36

Voorzitter: U bepaalt aan wie u de vraag stelt.

00:41:42

De heer Douwes: Laten we de heer Douwes nemen.

00:41:47

Voorzitter: Meneer Douwes.

00:41:48

De heer Tjepkema: Excuus, ik heb het helemaal verkeerd opgeschreven. Laten we mevrouw Onrust daarvoor vragen.

00:42:01

Voorzitter: Mevrouw Onrust. Ik stel voor dat als u een vraag stelt, helder aangeeft aan wie de vraag gericht is. Mevrouw Onrust, aan u het woord.

00:42:15

Mevrouw Onrust: Goedendag. Wat was de vraag precies?

00:42:19

De heer Tjepkema: Excuses. Allemaal mijn schuld vandaag. Ik hoorde veel onzekerheid bij de watergebonden bedrijven over de komende tijd. Mijn vraag is voornamelijk: wat zou er vanuit de gemeente nodig zijn in de periode na vaststelling van de visie?

00:42:42

Mevrouw Onrust: Overleg met de projectgroepen. In het specifieke geval van

Hunzetrans en onze buurman Schut, betekent dit dat wij vermorzeld worden tussen twee projectgroepen, zijnde Stadshavens en de projectgroep die de ontwikkeling van de Scandinavische havens organiseert. Dat betekent dat wij naar de Zweedse haven moeten verhuizen. Maar daar zitten allerlei andere ondernemers. Dat moet op zich wel te organiseren zijn, maar er kan niet anders dan met ons overlegd worden over: wat hebben wij, onze collega-ondernemers en de roeivereniging nodig? Wat ons betreft moet dat kunnen. Overleg, dat is het. Wij hebben regelmatig contact gezocht met de projectgroepen, maar dat gaat niet goed.

00:43:48

Voorzitter: Helder. Dank u wel. De heer Tjepkema, zijn de vragen naar tevredenheid beantwoord? Dank u wel. De heer Heiner.

00:43:57

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Ik heb een vraag aan Jan Douwes. U zei op een gegeven dat u wilde voorstellen om per 200 woningen één woonboot te realiseren. Hoeveel ruimte is er volgens u op de Groningse wateren om woonboten te realiseren? Het realiseren van woonboten is misschien een kans om voor een stuk de woningnood tegen te gaan. Ik weet niet of u daar iets meer over weet.

00:44:24

De heer Douwes: Nog een keer de vraag: hoeveel ruimte..?

00:44:27

De heer Heiner: Hoeveel woonboten zouden er volgens u in Groningen gerealiseerd kunnen worden?

00:44:35

De heer Douwes: Die afspraak ligt er. Rondom de Watervisie waren er zo'n 425 ligplaatsen. Het was duidelijk dat in de Diepenring er ligplaatsen wegbestemd zouden worden. Roeland van der Schaaf - in samenspraak met de raad, en over het belang van wonen op het water - heeft afgesproken om in Groningen 550 ligplaatsen te realiseren. Dat wil zeggen een uitbreiding van de 425. We praten over 2018. Maar sinds ik aangetreden ben als voorzitter, probeer ik in de projecten plekken te vinden. In de verschenen nota's is het duidelijk dat erin de stad eerder een verdunning van ligplaatsen zal plaatsvinden dan een uitbreiding. Even daar gelaten dat er ook veel verhuur is en er ook de uitspraak is om de verhuur terug te dringen. En als je dat zou doen, creëer je ligplaatsen in de stad, maar dat zie ik niet gebeuren.

00:45:37

De heer Douwes: Met andere woorden, er ligt een belofte. Maar als ik bij de projectdirecteuren langsga, kijken ze me toch verbaasd aan. Dat betekent dat er dus geen expliciete opdracht is meegegeven: realiseer behalve sociale woningbouw, ook tenminste een aantal ligplaatsen voor woonschepen. Dat is niet gebeurd en daar heb ik - en de woonschepengemeenschap - veel last van. Er staan 100 mensen op de wachtlijst. Er zijn op verschillende plekken problemen als gevolg van de uitbreiding van de Diepenring. De gemeente heeft niets te bieden aan de mensen die daar weg moeten. Dat is problematisch en kost veel geld. Het wegbestemmen is een dure vorm van opruimen, zal ik maar zeggen.

00:46:09

Voorzitter: Helder. Dank u wel. Meneer Heiner, is daarmee de vraag voldoende beantwoord?

00:46:12

De heer Heiner: Ja.

00:46:40

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond of er nog laatste vragen zijn. De heer Sietsma.

00:46:45

De heer Sietsma: Een vraag aan de dames van Aegir. In de plannen zien wij een alternatieve locatie voor Aegir. Als ik goed lees, is dat uw eigen voorstel. Staat u echt achter dat voorstel of heeft dat absoluut niet uw voorkeur?

00:47:19

Mevrouw Van Daal: Dat is een goede vraag. Wij willen het allerliefste op onze plek blijven. Dit is meer een plan B en C dan dat het echt onze voorkeur heeft. Wij zitten nu eenmaal op een hele goede plek. We hebben een hele groot vloot en zijn goed te bereiken. Wij hebben een hele grote botenwagen waarmee onze boten vervoerd worden. Wij zijn erg tevreden met deze plek in de haven en de mogelijkheden die deze biedt. Als wij zouden verhuizen naar een andere haven, blijft het probleem van het leren roeien wat ik net ook al zei.

00:47:57

Voorzitter: Meneer Sietsma, antwoord naar tevredenheid?

00:48:01

De heer Sietsma: Ja.

00:48:01

Voorzitter: Dan dank ik u beide hartelijk. Daarmee hebben we de vragen aan de sprekers gehad. Dat betekent dat we overgaan naar het debat in de raad zelf. Elke fractie krijgt drie minuten, exclusief de interrupties. Voor het college is erin totaal een klein kwartier voor beantwoording en reactie. Zoals u weet, werken we in twee termijnen. De eerste termijn is voor politieke vragen, niet voor discussies en interrupties. Wie heeft er politieke vragen voor het college? Mevrouw De Groot, ga uw gang.

00:48:46

Mevrouw De Groot: Dank u wel, voorzitter. Ik heb drie vragen aan het college. In de stukken staat: wij denken de overlast voor roeiers te beperken door een maximum vaarsnelheid in te stellen. Hoe denkt het college dit te kunnen handhaven? Er wordt nu namelijk vaak te hard gevaren. Na verscheidene meldingen bij de waterpolitie zit hier nog geen verbetering in. Ook staat er in een stuk: in het vervolgtraject gaat de gemeente actief met de vastgoedeigenaren en ondernemers in het gebied in gesprek om mee te geven welke ontwikkelingen de gemeente in de toekomst mogelijk wil maken. Wordt het alleen medegedeeld of wordt er ook gevraagd en geluisterd naar behoeftes om deze ontwikkelingen ook voor hen passend te maken? Is het college bereid om, voordat ze beginnen met het uitvoeren van de plannen voor de Scandinavische havens, een overstemming te bereiken over het borgen van de nautische veiligheid voor Aegir? Dank u wel.

00:49:35

Voorzitter: Dank u wel. De heer De Waard.

00:49:40

De heer De Waard: Dank, voorzitter. Ik proefde bij het grootste deel van de aanwezige ondernemers een positieve houding. Dat is fijn. Ik vraag me af hoe we die houding kunnen behouden. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat zij meer het gevoel hebben gehoord te worden? Hoe kunnen we hen meer een plek geven in het proces?

00:50:02

Voorzitter: Helder. Dank u wel. De heer Heiner.

00:50:05

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Een aantal insprekers hadden hele concrete vragen aan de gemeente, waardoor ik dacht: laten we die aan de wethouder stellen zodat ze hopelijk een antwoord krijgen. Willemien Onrust vraagt: wat gebeurt er tussen de ontwikkeling van de Finse haven en hun al tien jaar eerder vertrek, als ik het goed begrepen heb? Bart Lucassen vroeg: wat gebeurt erbij verkoop? Kan hij op deze manier zijn bedrijf verkopen? Ik weet niet of de wethouder daar antwoord op kan geven, maar als het kan, hoor ik dat graag.

00:50:36

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Armut.

00:50:39

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Ook vanuit ons de wens om van het college te horen hoe ze reageert op de zorgen over de nautische veiligheid van de beginnende roeiers. Eén van de maatregelen die Aegir noemde, was om het aantal boten tijdens de lichturen tot een maximum te beperken. Hoe kijkt het college daarnaar? Een soortgelijke vraag als de VVD, want de heer Lucassen had een hoop vragen en ik denk dat deze ook logisch zijn als ondernemer. Ik snap dat het college misschien niet kan ingaan op een individuele situatie, maar zou het college kunnen aangeven of ze bereid is om aan hem - en andere ondernemers die daar behoefte aan hebben - duidelijkheid te geven?

00:51:23

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Sloot.

00:51:26

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank u wel. Ik sluit me in eerste instantie aan bij de vragen van zowel het CDA als de VVD. Ik heb nog een hele specifieke vraag: mevrouw Onrust gaf aan dat het wat haar bedrijf betreft, gaat om specialistische kennis. Ik wil van de wethouder weten of ons college die specialistische kennis heeft. Zo neen, wanneer gaan ze met het bedrijf praten? Ik denk dat dat toch noodzakelijk is.

00:52:03

Voorzitter: Helder. Dank u wel. De heer Sietsma.

00:52:10

De heer Sietsma: Dank u wel, voorzitter. We zien twee ontwikkelingen in dat gebied: een nautisch kwartier en het havenpark, de plannen waar we het vanavond over

hebben. We maken ons een beetje zorgen of dat deze wel in voldoende mate parallel gaan lopen, onder andere vanwege de zorgen die mevrouw Onrust uit. Maar breder heeft dat betrekking op alles wat zich in de Deense haven afspeelt. Kan de wethouder iets over het parallel lopen van alle plannen zeggen?

00:52:43

Voorzitter: Dank u wel. De heer Rebergen.

00:52:47

De heer Rebergen: Dank u wel. Ik sluit me graag aan bij de vragen van de heer De Waard van de SP, met daarop aanvullend: wil de wethouder ook reflecteren op het betrekken van de ondernemers? Hoe kijkt de wethouder aan tegen de afspraak van die 550 ligplaatsen ten opzichte van dit plan?

00:53:10

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Laan.

00:53:14

De heer Van der Laan: Dank, voorzitter. De ondernemers - en vooral Aegir - geven aan liever te willen blijven waar ze nu zitten. Tegelijkertijd begrijpen ze dat ze moeten verhuizen, maar ze krijgen geen antwoord op hun heel concrete vragen. Zijn ze te vroeg daarin? Of is er een beetje miscommunicatie? Een beetje in het verlengde van de vorige vragen.

00:53:41

Voorzitter: Helder. Dankjewel. De heer Rustebiel.

00:53:45

De heer Rustebiel: We hebben in de raad al meermaals gesproken over het belang van de maakindustrie en praktische werkgelegenheid. Echt iets waar deze sector in uitblinkt. Maakt het college van dit type werkgelegenheid een speerpunt bij het gebied? Kan het college een overzichtelijke handreiking maken voor de ondernemers over hoe het nu zit met die ontheffingen en vergunningen? Het is best een onoverzichtelijke brij. U bereikt met Aprisco geen overeenstemming over het Sontplein. Dat kan gebeuren, maar zet u zich nog in om die verhoudingen weer goed te maken? Tot slot sluit ik me aan bij de vraag van het CDA.

00:54:17

Voorzitter: Dank u wel. De heer Hekkema, u heeft ook vragen. Gaat uw gang.

00:54:22

De heer Hekkema: Dank, voorzitter. Ik heb nog een tweetal vragen. Deze visie is een soort ontwikkelvisie voor de lange termijn. Er zitten daar nog veel open eindjes aan. Maar ik vind het toch verontrustend dat ik hier veel mensen hoor die onzeker zijn over de toekomst van hun bedrijf. Ik zou het college willen vragen: hoe werd tot nu toe de participatie georganiseerd met alle belanghebbenden? Hoe gaan we ervoor zorgen dat we dat blijven doen over die periode van tien tot vijftien jaar, en dat alle belanghebbenden daar een stevig rol in krijgen? Mijn tweede vraag is een beetje buiten de gevoerde discussie, maar ik mis in deze ontwikkelvisie een koppeling met het herstel van de oude Hunzeloop en het creëren van een ecologische verbinding met bijvoorbeeld het Zuidlaardermeergebied. Mijn vraag aan het college is: is het college voornemens om dat in de vervolplannen duidelijk op te nemen?

00:55:24

Voorzitter: Dank u wel, dames en heren. Als ik goed heb meegeschreven, zijn dat zo'n achttien vragen voor het college. Ik weet dat het college in staat is om die heel beknopt en naar tevredenheid te beantwoorden. Ik geef voor die korte beknopte beantwoording het woord aan wethouder Van Niejenhuis.

00:55:47

De heer Van Niejenhuis: Waarvoor dank, voorzitter. Ook aan de raadsleden voor de vragen en de insprekers. Het feit dat u hier bent en inspreekt, maakt - denk ik - echt duidelijk dat u betrokken bent bij dit gebied en uw bedrijf. En dat u het belangrijk vindt dat dit gebied verder in ontwikkeling komt. Ik zal proberen een aantal zorgen weg te nemen en een aantal vragen te beantwoorden via de raadsleden. Het geheel overziend denk ik dat ervanuit de insprekers veel betrokkenheid spreekt, zijn er een aantal waarderende woorden uitgesproken voor wat er nu ligt aan inhoud en voor het feit dat er nu een visie ligt die aangeeft welke richting het op moet. Volgens mij is er jarenlange onduidelijkheid geweest voor u. Als je een bedrijf hebt, wil je maar één ding en dat is zekerheid over continuïteit. Dat hopen wij met deze visie te geven.

00:56:41

De heer Van Niejenhuis: Tegelijkertijd begrijp ik als wethouder - en begrijpen wij als college - dat het voor u ook heel belangrijk is om die continuïteit verder te materialiseren, gestalte te geven door ook uw vragen te beantwoorden en zorgen weg te nemen. En dat zal in het vervolgproces moeten gebeuren. Ik denk dat het belangrijk is om te vermelden dat voor het maken van zo'n visie, het ophalen en beantwoorden van de reacties, een gemeente altijd veel tijd nodig heeft. Daar zit zomaar een half jaar tussenin, en in dat half jaar maakte u zich juist meer zorgen: wat komt er nu terug? Hoe gaat het nu verder? Wij begrijpen dat heel goed. Tegelijkertijd heeft het college die tijd nodig gehad om het geheel hier aan de raad voor te leggen. Ik denk dat dit een uitstekende basis is om vervolgens met u - als ondernemers - de andere betrokkenen en de raad deze plannen verder uit te werken. Want dat is waar we nu voor staan.

00:57:35

De heer Van Niejenhuis: Ik ga nu even een aantal concrete beantwoorden die zojuist via de raadsleden gesteld zijn. Het gaat over de overlast die roeiers misschien ervaren en de nautische veiligheid. Ik denk dat dat echt iets is wat wij verder met Aegir moeten vorm gaan geven. Ik moet daarbij wel zeggen dat er veel (studenten)roeiverenigingen in Nederland zijn die op grotere rivieren varen waar veel beroeps- en pleziervaart is en daar hun weg in vinden. Wat dat betreft is dit een relatief rustige hoek in vergelijking met andere verenigingen op andere plekken in het land. Dat neemt niet weg - en wil dit niet bagatelliseren - dat wij daarover in gesprek willen gaan om te kijken hoe we dit samen goed vorm kunnen geven.

00:58:17

De heer Van Niejenhuis: Dit hangt in hoge mate af in hoeverre het ons lukt om alle plannen die we hebben te realiseren, en of die dan daadwerkelijk een effect zullen hebben op Aegir en de veiligheid van met name de beginnende roeiers. Een aantal vragen uit de raad hebben betrekken op de participatie: hoe gaat die? Hoe worden de ondernemers beter betrokken? Ik denk dat er veel contact is geweest. Mevrouw Onrust noemt het contact abominabel. Maar u bent ook bij mij geweest, en sinds ik

raadslid ben, hebben wij een goed contact. U spreekt de projectdirecteuren en verschillende medewerkers. Het woord abominabel komt mij dus toch een beetje vreemd voor. Ik denk dat het wel zo is dat wij niet op alle vragen een helder antwoord hebben kunnen geven. Dat moeten we nu gaan doen.

00:59:08

De heer Van Niejenhuis: Deze visie ligt er. De basis is er. Nu kunnen we met elkaar verder gaan bouwen. De VVD vraagt voor mevrouw Onrust iets over de tijdelijkheid, en wij willen in die tijdelijkheid iets regelen. Daarover is gesproken. We moeten ook kijken of we dat goed kunnen organiseren en indien nodig ook kunnen verlengen. Wij kunnen nu niet mevrouw Onrust een zekerheid geven voor tien jaar, omdat wij Stadshavens en de Scandinavische havens te ontwikkelen hebben. Daar moeten nog veel stappen in gezet worden. Ik kan geen tien jaar vooruitkijken en zeggen waar we precies over vier of vijf jaar staan. Maar wij zijn wel gecommitteerd aan de nautische bedrijvigheid, aan u als ondernemers en alle andere betrokkenen in de Scandinavische havens. Wij gaan ons uiterste best doen om continuïteit te garanderen voor u als ondernemers.

00:59:57

De heer Van Niejenhuis: Dat zullen we de komende tijd stapsgewijs verder moeten uitwerken. En dat is denk ik een antwoord op de vraag van GroenLinks: hoe loopt dit parallel met de lopende plannen voor Stadshavens en Scandinavische havens? De vraag van ChristenUnie: hoe kijkt het college naar de ambitie voor 550 ligplaatsen? Ik heb periodiek overleg met het platform. Over twee weken spreek ik de heer Douwes weer. Even vooruitlopend op dat gesprek, denk ik dat het dan goed is om op die ambitie te reflecteren. Die ambitie werd in 2018 geformuleerd - dus zes jaar geleden - en als we die ambitie overeind willen houden, moeten we deze ook gaan programmeren. Ik denk dat de heer Douwes de vinger op de zere plek legt: de ambitie is uitgesproken, maar niet geprogrammeerd. Ik kan mij heel goed voorstellen dat u dat als een belofte leest.

01:00:50

De heer Van Niejenhuis: Als het college een ambitie uitspreekt, is het onze plicht en verantwoordelijkheid om die daadwerkelijk gestalte te geven of te zeggen: "Sorry, we redden het niet." Dus dat wil ik graag met u bespreken op veertien maart, zeg ik dan maar alvast. D66 maakte een punt van de ontheffingen en vergunningen: kan daar duidelijkheid over komen? Ja, ik denk dat dat heel belangrijk is en nodig dat dat gebeurt. Over al die jaren is er een heel stelsel van verschillende ontheffingen en vergunningen ontstaan. Daardoor zitten veel ondernemers in verschillende situaties. Daar moet eenduidigheid over komen. Tegelijkertijd is het zo dat er veel lopende ontheffingen en contracten zijn. Die kunnen we niet zomaar eenzijdig als gemeente wegnemen en iets nieuws voor in de plaats stellen. Dat vergt tijd. Maar dat is zeker onze ambitie.

01:01:35

De heer Van Niejenhuis: U vraagt ook of het college zich wil inzetten voor de maakindustrie. Ja, uiteraard. Dat staat ook heel duidelijk in de stukken vermeld, denk ik. U vraagt of het college de relatie met Aprisco wil verbeteren. Uiteraard willen we dat. En als er plannen of initiatieven zijn van Aprisco, zullen we daar met hen over spreken. De Partij voor de Dieren vraagt nog specifiek naar de koppeling met de

oude Hunzeloop, maar daar moet ik later op terugkomen. Ik meen dat dat wat noordelijker ligt en dat dat niet per se onderdeel van deze landtong is. Daar moet ik op een later moment nog even op terugkomen, want dat heb ik eerlijk gezegd niet helemaal scherp. De Stadspartij heeft nog gevraagd: heeft het college de specifieke kennis van de nautische sector in huis? We hebben niet de kennis die mevrouw Onrust heeft. We hebben wel een Havenbedrijf. Zoals ik net al aangaf: wij zijn wel degelijk met elkaar in gesprek. Ik denk dat we vanuit deze basis/visie verder plannen moeten uitwerken. Dat willen we echt met de ondernemers doen. Ook met mevrouw Onrust.

01:02:43

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond of er nog vragen zijn blijven liggen. Mevrouw De Groot.

01:02:54

Mevrouw De Groot: Dank u wel. Mijn eerste vraag nog, maar ik stelde hem ook heel snel: er wordt voorgesteld om een maximum vaarsnelheid in te stellen. Hoe denkt het college dit kunnen handhaven?

01:03:06

Voorzitter: Het college.

01:03:07

De heer Van Niejenhuis: Mijn antwoord daarop was iets minder specifiek. Je kunt het hebben over de maximale vaarsnelheid, maar ik denk dat wij als gemeente het bredere gesprek moeten voeren met Aegir over hoe wij die nautische veiligheid het beste kunnen waarborgen. Dat zit wat mij betreft niet alleen maar op het verlagen van de snelheid, zoals voorgesteld wordt. Maar als de ontwikkelingen daadwerkelijk gerealiseerd worden de komende jaren, is er dan wel sprake van een onveilige situatie? Dat is de opvatting van Aegir, maar ik heb daar zojuist een kanttekening bij gemaakt. En wat kunnen we dan eventueel doen om de veiligheid te verbeteren? Ik heb nu geen concreet antwoord over hoe wij een lagere vaarsnelheid zouden gaan handhaven. We zijn wel bereid om dat gesprek daarover te voeren met elkaar.

01:03:48

Voorzitter: Mevrouw Sloot.

01:03:50

Mevrouw Sloot: Ik had een vervolgvraag, mag dat?

01:03:53

Voorzitter: Ga uw gang.

01:03:55

Mevrouw Sloot: Voorzitter, ik dank de wethouder voor de beantwoording. Ik begrijp het allemaal gezien in de tijd. Ik hoorde hem ook zeggen: als nu de gebiedsvisie wordt vastgesteld, gaan we verder. Kan de wethouder aan de ondernemers, de studenten en de Woonschepenhaven - waarvan ik even de nieuwe afkorting kwijt ben - aangeven wanneer u die eerste gesprekken weer voert? Is binnen een half jaar die communicatie weer opgestart? Of duurt het nog langer? Ik hoor veel onzekerheid bij de mensen.

01:04:44

Voorzitter: Dank u wel. De wethouder.

01:04:46

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel. De afkorting is PWBG. Volgens mij is het niet per se zo dat er geen communicatie is geweest. Maar als de raad zegt dat dit een goede visie is en hiermee verder wil - daar ga ik vanuit maar moeten we nog merken - denk ik dat het belangrijk wordt om die contacten te intensiveren. Er staat een heel projectteam klaar. Er is contact en dat zal verder geïntensiveerd worden, omdat we deze plannen nu verder moeten uitweken. Of we volgende week of volgende maand bellen, dat weet ik niet precies. Maar ik denk niet dat het een half jaar duurt. Wij willen dit als gemeente nu ter hand nemen en onze ambities op deze plekken gaan verwezenlijken. En daarmee bedoel ik niet de ambitie van het college, maar die van ons - zoals wij hier nu zitten - en van alle belanghebbenden bij de Scandinavische havens.

01:05:44

Voorzitter: Goed. Ik kijk nog even rond voor korte vragen, ook gelet op de tijd. Meneer Rebergen en daarna meneer Sietsma.

01:05:52

De heer Rebergen: Een kleine vervolgvraag op Aegir. De wethouder geeft aan de samenwerking te willen opzoeken, en te kijken wanneer welke risico's zich voordoen en hoe we dat kunnen oplossen. In het stuk lees ik: als ze een andere locatie willen, is het aan hen om die mensen te benaderen. Kan de wethouder hen wel ondersteunen om die samenwerking echt gestalte te geven?

01:06:20

Voorzitter: Het college.

01:06:21

De heer Van Niejenhuis: Wij zullen onderdeel zijn van dat gesprek en waar we kunnen, zullen we ondersteuning leveren.

01:06:29

Voorzitter: Dank u wel. De heer Sietsma als laatste. Het hoeft niet meer. Het is reeds beantwoord? Oké. Nee, helaas is dat niet meer mogelijk. Na het inspreken gaan we over naar het raadsdebat. Daar zijn we nu mee bezig. U kunt na afloop misschien nog even het gesprek aangaan. We zitten nu in het deel van de raad en daar ga ik mee door. We hebben daarmee de eerste termijn gehad en dan ga ik nu naar de tweede termijn. Wat betreft de spreektijden hebben de meeste fracties nog ongeveer 2,5 minuut. Dat geldt niet voor de heer Tjepkema, want die heeft nog de volle drie minuten. De heer Hekkema en mevrouw Sloot hebben nog twee minuten. De heer Rebergen nog twee minuten vijftien. Ik vraag u vriendelijk om daar rekening mee te houden. Dan is mijn openingsvraag: aan wie mag ik het woord geven? De heer Heiner.

01:07:24

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Ook dank aan de sprekers en in het bijzonder aan Willemien Onrust van de Hunzetrans voor het mooie bezoek en de rondleiding. De VVD is in de basis niet ontevreden met de koers die hier wordt gevaren. Het toevoegen van meer ruimte voor bedrijven is een lang gekoesterde wens van de

VVD. Bedrijvigheid is nodig om werkgelegenheid te bieden en uiteraard om dat bruisend te houden. Daarnaast is de VVD voorstander van het realiseren van flexwoningen. Op deze manier kunnen er snel veel woningen worden gerealiseerd. Dat is broodnodig. De toegevoegde waarde van bijvoorbeeld broedplaatsen die genoemd worden, zien we niet. Zeker niet omdat er op dit moment ook geen vraag naar is, en al helemaal niet wat ons betreft tegen een gerealiseerd tarief.

01:08:08

Voorzitter: Voordat u verder gaat, heeft u een interruptie van de heer Tjepkema.

01:08:11

De heer Tjepkema: Dank, voorzitter. Wij krijgen als raad geregeld oproepen van bedrijven, beginnende kunstenaars of starters die op zoek zijn naar dat soort broedplaatsen. Die ruimte is er op dit moment niet echt. Ik vraag me af waarom de heer Heiner ervanuit gaat dat die vraag niet aan de orde is op dit moment.

01:08:26

Voorzitter: Meneer Heiner.

01:08:28

De heer Heiner: Voorzitter, dat staat in de stukken. Ik ga verder. Wat ons betreft liever extra ruimte voor startups en bedrijven, iets waar wel veel vraag naar is.

01:08:38

Voorzitter: Meneer Heiner, meneer Tjepkema was nog niet helemaal tevreden. Hij heeft een korte vervolgvraag.

01:08:43

De heer Tjepkema: Ik vind het iets te gemakkelijk van de heer Heiner. Hij weet volgens mij ook dat die vraag er daadwerkelijk is. Ik zou willen vragen aan de heer Heiner om daar toch een keertje op in te gaan. Denkt de heer Heiner niet met mij, dat je juist in deze transformatiegebieden die broedplaatsen moet krijgen?

01:09:00

De heer Heiner: Voorzitter, het staat in de stukken. Wij zijn helemaal niet tegen de mensen die in die broedplaatsen zitten, maar wij vinden wel dat zij een normaal tarief aan huur moeten betalen. Anders zijn zij met een gereduceerd tarief concurrent aan bedrijven en aan de bedrijvigheid die keihard nodig is om werkgelegenheid te creëren in onze stad. Dan ga ik nu verder, want er zijn nog meer punten waarover we ons zorgen maken, zoals het betaald parkeren. Zoals we al vaak gehoord hebben van het linkse stadsbestuur, is betaald parkeren de oplossing voor alles. Ook hier wordt dat als oplossing aangehaald. Er wordt gezegd: er zijn 700 plekken nodig, maar als we betaald parkeren invoeren, zijn er nog maar 200 nodig. Wij vinden dat een slecht idee. Ook Aprisco maakt zich er zorgen over dat mensen dan op het Sontplein gaan parkeren.

01:09:49

De heer Heiner: Wij willen de wethouder vragen om toe te zeggen dat er geen betaald parkeren wordt ingevoerd. Deze bedrijven betalen zich al scheel aan OZB. Het minste wat je wat ons betreft mag verwachten is voldoende parkeergelegenheid. Wat we erg bijzonder vinden, is dat het gemeentebestuur in de plannen noemt dat de gaten die erin de begroting voor de gebiedsontwikkelingen zijn, moeten bijgelegd

worden door het bedrijfsleven. Wij vragen ons af hoe de wethouder dat voor zich ziet. Dank u wel.

01:10:24

Voorzitter: Dank u wel. Ik dacht het punt iets later kwam, maar het kwam iets vroeger. Daarmee heb ik toch nog ruimte voor een vraag van de heer Tjepkema.

01:10:31

De heer Tjepkema: De heer Heiner mag een andere mening hebben dan ik, namens de PvdA, maar dat staat niet in de stukken. Er staat er een bijdrage door de gemeente wordt geleverd. Waar leest hij dat?

01:10:40

Voorzitter: De heer Heiner.

01:10:43

De heer Heiner: Waar lees ik wat precies? Kunt u dat verduidelijken?

01:10:47

De heer Tjepkema: Waar leest u dat dat niet het geval is? Dat beweert u net.

01:10:51

De heer Heiner: Ik weet niet helemaal wat u precies bedoelt. Ik zeg dat er in de stukken staat dat het gat in de begroting gedicht wordt door het bedrijfsleven. Dat kunt u ook lezen in de stukken. Ik vind dat bijzonder en ik vraag me af hoe de wethouder dat voor zich ziet.

01:11:07

Voorzitter: Helder. Dank u wel. U gaat over uw eigen antwoorden, dus hier moet u het even mee doen, meneer Tjepkema. Ik kijk even rond wie ik vervolgens het woord mag geven. De heer Rebergen.

01:11:18

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn heel tevreden over de plannen die voorliggen. We denken dat het een mooie brug kan zijn tussen de verschillende terreinen. We zijn ook blij met de ruimte voor wonen daar. Ook denken we dat het goed is om op die plek broedplaatsen te realiseren. Maar we hadden het net al over de samenwerking met de ondernemers, bedrijven en roeivereniging. We vragen in het vervolg daar echt wel aandacht voor. We zien een hele mooie potentie voor dit gebied. Ik denk dat het een goede ontwikkeling is. We moedigen het college aan om daarmee door te gaan.

01:11:59

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Van der Laan, een interruptie of woordvoering?

01:12:04

De heer Van der Laan: Woordvoering, maar die is heel kort.

01:12:06

Voorzitter: Dat is prima. Aan u het woord.

01:12:06

De heer Van der Laan: Wij sluiten ons aan bij de ChristenUnie.

01:12:09

Voorzitter: Dat was de woordvoering. Dank hiervoor. De heer Hekkema.

01:12:14

De heer Hekkema: Dank, voorzitter. Om even terug te komen op het antwoord van de wethouder: de wethouder heeft gelijk dat het herstel van de oude Hunzeloop zich niet afspeelt rondom de landtong van de Scandinavische havens. Maar dat laat onverlet dat erin deze visie geen visie is op een bredere ontwikkeling. Als we kijken naar de Stadshavens, de ruimte vanuit de Eemskanaalzone en het herstel van ecologische verbindingen, zou je kunnen beargumenteren dat het heel goed is om ook in het gebied van de Scandinavische havens - als we daar toch de komende tien, vijftien jaar aan het ontwikkelen zijn - een visie te ontwikkelen op hoe je die verbindingen tot stand zou kunnen brengen.

01:12:57

De heer Hekkema: Het gaat dan om verbindingen tussen het Zuidlaardermeergebied en de binnenstad, maar ook bijvoorbeeld tussen Karding en het Zuidlaardermeergebied. Het zou één van de extra schakels kunnen zijn. Wat ons fractie betreft een oproep aan het college om daar nog eens goed naar te kijken en mee te nemen in deze visie en de verdere uitwerking van de plannen.

01:13:19

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Tjepkema.

01:13:27

De heer Tjepkema: Dank, voorzitter. Dank nogmaals aan de sprekers. Dank aan het college voor deze mooie gebiedsvisie die hier voorligt voor de Scandinavische havens. Voorzitter, de PvdA is er trots op dat we als gemeente de touwtjes hier in handen nemen en zelf met goede plannen en regie komen om dit stuk stad tot ontwikkeling te brengen. Het kan een impuls gebruiken en zijn ook blij met de impuls die eraan gegeven wordt, waardoor er een functiemix wordt toegevoegd aan het gebied. Een mix van wonen, werken en voorzieningen. Dus echt het creëren van een stadsdeel. Daarnaast ook meer ruimte creëren voor bijvoorbeeld de maakindustrie, die dat echt nodig heeft. Dit is zo'n gebied waar je dat kan behouden en versterken. Dat zien we ook in de stukken terugkomen. Daar zijn we ontzettend blij mee, gelet op de werkgelegenheid dit voor Groningen oplevert en de waarde die je toevoegt.

01:14:16

De heer Tjepkema: We zijn ook blij met deze plannen omdat het flexwonen erin terugkomt. We hebben eerder het college opgeroepen om werk te maken van snelle betaalbare woningen in Groningen. Dit leent ons hier goed voor. We zijn blij dat erin Groningen als waterstad, ruimte wordt geboden aan de watergebonden bedrijven. We zijn blij met de broedplaatsen die hier terugkomen. De PvdA heeft een paar belangrijke punten voor het vervolg. Ten eerste: ga toch het gesprek aan met de ondernemers en andere stakeholders in het gebied. We hebben gehoord dat er nog veel onzekerheden zijn onder de betrokken stakeholders. We horen ook veel enthousiasme, maar ze zijn niet altijd zeker van hun voortbestaan. Dat wordt niet altijd genoeg gegarandeerd voor hun gevoel. In ieder geval niet voor de watergebonden bedrijven zoals Aegir.

01:15:06

De heer Tjepkema: Daarom is het voor de PvdA belangrijk dat erin de toekomst een vast aanspreekpunt komt voor stakeholders, zodat ze proactief benaderd worden bij de uitvoering van deze plannen. Graag een toezegging van de wethouder daarop, voor zover hij die net al niet heeft gegeven, moet ik daarbij zeggen. Ten tweede, voorzitter, vinden wij het belangrijk dat de toekomstige bewoners van het gebied daar fijn kunnen wonen. Ze moeten zeker zijn van een fijne en veilige thuis. Het is voor ons belangrijk dat dit in de uitvoering - met milieuzones en gevaarlijke activiteiten die daar mogelijk gaan plaatsvinden - gegarandeerd wordt en mogelijk is. Graag nog een reflectie van de wethouder daarop.

01:15:45

De heer Tjepkema: Tenslotte het laatste punt, voorzitter. Wij zijn ervan voorstander van dat we als gemeente de regie blijven voeren op de gebiedsontwikkeling. En dat er - als de transformatie klaar is - er één aansluitend gebied uitrolt, en niet dat het allemaal postzegelplannen zijn bij wijze van spreken. Ik wil vragen aan het college of dat voldoende gewaarborgd wordt door de spelregels die daar nu allemaal zijn en in de stukken terugkomen. We zien in de stukken een grote rol voor de initiatiefnemers terugkomen. De PvdA ziet daarin een actieve, faciliterende en verbindende rol weggelegd voor de gemeente.

01:16:20

Voorzitter: Meneer Tjepkema, een interruptie van de heer Sietsma.

01:16:28

De heer Sietsma: Ik hoorde de heer Tjepkema pleiten voor een zorgvuldige uitrol van de plannen. Ziet de heer Tjepkema mogelijke complicaties in het nautisch kwartier en het Havenpark, dat iets sneller gerealiseerd en doorontwikkeld kan worden dan de Scandinavische havens?

01:16:53

Voorzitter: Meneer Tjepkema.

01:16:57

Voorzitter: Daar kan ik mij wel enigszins in vinden. Ik denk dat het goed is om dat allemaal af te stemmen. Dat bedoel ik met integrale gebiedsontwikkeling. Je moet ervoor zorgen dat je geen postzegelplannen krijgt, maar dat je die gebieden in samenhang bekijkt.

01:17:08

Voorzitter: Dank u wel. Volgens mij was u daarmee ook aan het eind van uw woordvoering. Vriendelijk bedankt. Wie mag ik dan het woord geven? Mevrouw Sloot.

01:17:11

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank u wel. Ook de Stadspartij gaat het kort houden vandaag. Wij bedanken de wethouder voor zijn beantwoording. Wij hebben daaruit begrepen dat erin de toekomst bij de programmering, rekening gehouden zal worden met de wens voor ligplaatsen. Daar moeten we tenslotte beleid op voeren. Wij hebben gehoord dat de wethouder verwacht dat ruim binnen de zes maanden de gesprekken met alle betrokkenen zijn geïntensiveerd. Dat vind ik twee keiharde toezeggingen, waar ik hem graag aan zal houden. Verder kan ik u vertellen dat de

Stadspartij het helemaal eens is met de VVD ten aanzien van de flexwoningen en het parkeren. Dat was onze bijdrage.

01:18:16

Voorzitter: Dank u wel.

01:18:16

Mevrouw Sloot: Lekker kort.

01:18:18

Voorzitter: Uitstekend. Eens kijken of we die lijn kunnen voortzetten. Meneer De Waard, aan u de uitdaging.

01:18:24

De heer De Waard: Voorzitter, wat de SP betref ligt hier een een mooie visie. We hebben in Groningen ruimte nodig voor bedrijven, met name in de maakindustrie want die is de afgelopen jaren in de verdrukking gekomen. Daarnaast hebben we ook kunstenaars en andere creatieve ruimte nodig. Met de verdubbeling van de bedrijfsruimte die het college voorstelt, slaan we daarin een goede slag. Wat ons nog positief opviel, was de term ambachtelijk werken die in het stuk stond. Ikzelf zie dan een smederij voor me waar de smid in ruw leren schort in de hitte van zijn smidsvuur op een hoefijzer staat te slaan. Dat zal wel iets te romantisch zijn, maar toch mooi dat in Groningen daar ruimte voor is. Het is goed dat het college gebruik maakt van een gemeentelijk ontwikkelbedrijf.

01:19:08

De heer De Waard: Hierdoor nemen wij de verantwoordelijkheid op plekken en momenten waar het bedrijfsleven dat soms niet kan en wil. Daarnaast is het belangrijk om nu contact te hebben met die bedrijven, de onrust weg te nemen en antwoorden te geven op vragen die heel erg spelen. Als laatste wil ik graag even benoemen dat ik het openbaar vervoer in deze visie nogal bekaaid ervan af vind komen. We willen veel werkplekken creëren, maar een deel van de werkende klasse is afhankelijk van het openbaar vervoer. Ziet het college ook de noodzaak om het aanbod van het openbaar vervoer mee te laten groeien met het aantal werkplekken, bijvoorbeeld met de terugkeer van de buslijn op de Bornholmstraat?

01:19:53

Voorzitter: Meneer Rustebiel.

01:19:56

De heer Rustebiel: Dank, voorzitter. Dank ook aan de sprekers. Uw betrokkenheid bij het onderwerp heeft heel duidelijk gemaakt wat de aandachtspunten voor de gemeente zijn. Begin dit jaar - en daar moest ik even aan denken kwam - Bernard van der Leij inspreken over de strijd van Simmeren met de gemeente. Dat leerde ons hoe ingewikkeld bedrijfsverplaatsingen zijn en hoe moeilijk het soms is voor de gemeente om dat op een goede manier te faciliteren. Zeker voor watergebonden bedrijven is de locatie van fundamenteel belang, niet alleen vanwege het water, maar ook vanwege de diepte, de staat van de kades en de bereikbaarheid. De sector heeft daar hele specifieke kennis over die, denk ik, bij de gemeente niet zomaar aanwezig is.

01:20:33

De heer Rustebiel: Ik denk dat die kennis uit de sector echt benut moet worden, want het maakt nogal uit wat voor type watergebonden bedrijf je hebt. Het kan niet overal zomaar aan het water eventueel een andere plek krijgen. Zekerheid is iets wat er zo snel mogelijk moet komen, want een ondernemer die gaat pas investeren op zijn locatie en in zijn bedrijf als die weet wat zijn toekomst is en hoelang die duurt. Ik hoor de wethouder zeggen dat het belangrijk is dat er zekerheid komt over wat er precies gaat gebeuren met welke bedrijven en op welke plek. Als het college verrommeling wil aanpakken, is het belangrijk dat de ondernemer comfort voelt om te investeren in zijn locatie. En als er onduidelijkheid is over die locatie, zal een ondernemer dat niet zo snel doen.

01:21:14

De heer Rustebiel: Een aantal jaren terug stelden we hier 'Groningen, Stad aan het Water' vast. Daarin werd het belang van water en de bedrijven geroemd. Wij denken dat deze visie een goed vervolg is op dat plan 'Stad aan het Water'. Ik heb nog een paar losse punten. Wij denken dat bijvoorbeeld het toevoegen van een waterhub voor stadsdistributie een interessant idee zou kunnen zijn, wat ook past bij die oudere visie van 2018. Ik heb al een pleidooi gehouden voor praktische werkgelegenheid. We kunnen er nieuwe toevoegen, maar laten we ook vooral ons best doen om te behouden wat er is. Daar is deze sector echt heel goed in. Ik snap de behoefte aan flexwonen, maar ik had toch liever eerst een wat integrale discussie erover gehad, voordat ik in één keer hier zie: dit is een goede plek voor flexwonen. Ik weet niet of dit de beste plek is. Kort samengevat, deze visie is een goede stap voorwaarts, als er wordt samengewerkt met die ondernemers. Ik zie de handreiking van het college en van de ondernemers. Dus hopelijk vanaf morgen samen aan de slag.

01:22:13

Voorzitter: Dank u wel, meneer Rustebiel. Mevrouw Armut.

01:22:16

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Ik kan het vrij kort kan houden, want volgens mij hebben de fracties voor mij het al goed verwoord. Wij staan er ook positief tegenover, vooral het toevoegen van de woningen. Dat is volgens mij een hele mooie ontwikkeling. Er zijn veel kanttekeningen geplaatst en zorgen geuit over de reacties van bedrijven, die toch meer betrokken willen worden. We zien graag dat het college daar gehoor aan geeft voor de verdere invulling, zoals ze dat ook heeft toegezegd. Hetzelfde geldt voor Aegir. Wij snappen de zorg heel goed en zitten daar een beetje mee in de maag. We hopen op positieve uitkomsten als de gemeente daar goed mee in gesprek gaat. Uiteraard sluit de CDA-fractie zich aan bij de zorgen die er zijn geuit over de parkeersituatie.

01:23:04

Voorzitter: Hartelijk dank. De heer Sietsma.

01:23:07

De heer Sietsma: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de sprekers voor het delen van uw complimenten en uw zorgen. Groningen en het water zijn in alle vezels met elkaar verbonden. De heer Rustebiel markeerde dat ook al. Wij zijn gegroeid als stad en dorpen langs de Hunze en de Drentsche Aa. We zijn deze connectie nooit

meer kwijtgeraakt. We hebben na Amsterdam de meeste woonboten van Nederland en een hele infrastructuur om ze te onderhouden. Veel van dit onderhoud wordt gedaan in de Scandinavische havens bij gespecialiseerde bedrijven. We zijn dan ook erg blij dat erin de visie zoveel ruimte is gemaakt om deze bedrijvigheid te behouden en te versterken, en zien het ook terug in de overwegend enthousiaste reacties van de ondernemers. Het is mooi dat we bedrijvigheid in die sector faciliteren en het plan dat het college voorlegt, brengt vooral wat ordening aan in de ruimtelijke structuur.

01:23:58

De heer Sietsma: Daarmee wordt er ook ruimte gemaakt voor flexwoningen, voor groen, voor broedplaatsen en voor het vergroten van de veiligheid voor fietsers en de onduidelijke verkeerssituaties bij enkele kruisingen. Daar is GroenLinks blij mee. Wij willen wel extra wijzen op het proces dat in de tijd goed ingestoken moet worden, gezien de complexiteit van sommige bedrijfsvoeringen. We gaan ervanuit dat de gemeente hiermee met de noodzakelijke aandacht voor individuele ondernemers en hun kennis - zoals de heer Lucassen verwoordde - aan de slag gaat. Dat geldt wat ons betreft ook voor de ondernemer die ons een brief stuurde en nu nog op een tijdelijke ligplaats werkt aan scheepsonderhoud. En ook voor roeivereniging Aegir.

01:24:41

De heer Sietsma: Graag blijven wij op de hoogte van de voortgang in die gesprekken. Kan het college dat toezeggen? De SP noemde al het matige OV en D66 de waterhub. Dat steunen wij van harte. Tot slot vragen wij aandacht voor een goede aanhechting van het toekomstige havenpark en het nautisch kwartier. We hopen erg dat dat er komt, maar ook dat die herstructurering van de Scandinavische havens gelijk op kan lopen met de planvorming voor dat nautisch kwartier. Dus nogmaals die vraag aan de wethouder, want ik de beantwoording was niet helemaal naar tevredenheid. Misschien kan hij daar iets nader op ingaan. Dank u wel.

01:25:25

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk naar mevrouw De Groot. Mag ik u het woord geven?

01:25:30

Mevrouw De Groot: Zeker weten. Dank u wel. Ook namens mijn kant ontzettend dank aan alle sprekers en voor de moeite die u heeft genomen om een voet in het stadhuis te zetten. Ontzettend bedankt. Heel waardevol. Over het algemeen staat onze fractie positief tegenover de plannen die hier voorliggen. Dit gebied heeft een upgrade nodig: mooier groen, een broedplaats, horeca, ruimte voor het MKB en behoud van water- en kadegebonden bedrijven. Dat zijn mooie plannen. De waarde van de aanwezige water- en kadegebonden bedrijven moet niet onderschat worden. Koesteren wat je al hebt, is niet enkel het uitspreken van je waardering. Dit moet blijken uit je daden. Hiervoor moet je goed luisteren naar de behoeftes die er leven.

01:26:14

Mevrouw De Groot: Als je ze echt wil behouden, moet je meer kijken naar alleen het vierkantje op de kaart, want er komt namelijk meer bij kijken wat hun bestaanszekerheid wel of niet in het geding kan brengen. Ik denk dat Aegir hun waarde heel goed heeft uitgelegd, naast de vele andere mensen die hier vanavond waren. Dit gaat in hun geval verder dan alleen het maatschappelijk belang van recreatievaart, want Aegir levert ook topsporters af. Ik wil het college oproepen - en ik denk dat die hand al werd uitgestoken - om met hen en de andere aanwezigen

vanavond actief in gesprek te gaan over hun behoefte, hun behoeftes en vooral hun veiligheid. Het gaat om meer dan het alleen maar meegeven van welke ontwikkelingen de gemeente in de toekomst mogelijk wil maken.

01:27:02

Mevrouw De Groot: Aegir krijgt het met de opwaardering van de vaarweg erg moeilijk in de toekomst en nog meer als de plannen op deze wijze doorgang vinden. Ze hebben ruimte nodig om hun jonge nieuwe roeiers hun eerste slagen te laten maken. Dit klinkt misschien wat knuffelbaar en schattig, maar dat is een hele serieuze veiligheidskwestie. Als dit niet kan, moeten de roeiers gelijk op het grote water, waar een groot gedeelte van de boten zich niet altijd houdt aan de snelheidslimiet. Dit is niet veranderd na dit al meerdere malen te hebben aangekaart bij de waterpolitie. Als onervaren roeiers op het grote water voor het eerst hun eerste slagen moeten maken en ze omkantelen, wil je niet dat er ongelukken gebeuren.

01:27:45

Mevrouw De Groot: Het is belangrijk om tijd en moeite te steken - en dan vat ik denk ik alles een beetje samen van vanavond - in het ontwikkelen van dit gebied. Maar nog belangrijker, om dit te doen vanuit de al aanwezige bedrijven en eigenaren, waarvoor in dit plan - terecht denk ik - veel waardering wordt uitgesproken.

01:28:04

Voorzitter: Hartelijk dank. Daarmee hebben we alle woordvoeringen gehad en gaan we over naar de reactie van het college op de inbreng van de raad. Het woord is aan de wethouder, de heer Van Niejenhuis.

01:28:16

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, voorzitter. Ik zal proberen de vragen die door de raad zijn gesteld langs te lopen in de volgorde waarin zij zijn gesteld. Allereerst vraagt de VVD een toezegging van het college om nooit betaald parkeren in te voeren in het gebied. Die toezegging kan ik helaas niet doen. Ik denk dat u geen fan bent van het middel van betaald parkeren. Dat merken we wel eens vaker in deze raad. Een aantal andere fracties heeft er ook naar gevraagd. Tegelijkertijd is het zo dat ik niet als college namens het college kan zeggen dat wij nooit betaald parkeren zullen invoeren in dat gebied. Ik denk dat het belangrijk is om eventjes goed te kijken naar wat er in het bredere gebied zich allemaal ontwikkelt. Stadshavens heeft straks een vrij strak parkeerregime er zijn ook allerlei andere ontwikkelingen in de buurt.

01:29:10

De heer Van Niejenhuis: Ik denk dat het voor de bedrijvigheid, de ondernemers en inwoners belangrijk is dat er straks geen overlast op parkeren ontstaat. Ik weet nog niet welk middel daarvoor zou moeten worden ingezet in de toekomst, maar je kan geen middelen op voorhand uitsluiten. We kunnen wel met elkaar afspreken dat we daar op dat moment goed over in gesprek gaan. En voor een heel groot deel gaat u als raad over de inzet van bepaalde middelen, als we het hebben over het reguleren van parkeren. U geeft aan dat u het gek vindt dat bedrijven en ondernemers gaten in de begroting moeten dichtten. Ik vat dat even op in relatie tot de planontwikkelingen. Het is zo dat de gemeente deze planontwikkeling vrij gefaseerd ter hand neemt. Wij hebben niet alle grond in eigendom als gemeente. Dat is ook niet onze wens.

01:30:00

De heer Van Niejenhuis: Wij leggen deze visie neer om een heel duidelijk kader te maken voor de ontwikkelingen. Daarmee geven we richting en bieden we ondernemers en bedrijven de gelegenheid om zelf, misschien wel zonder al te veel betrokkenheid van de gemeente, hun plannen met collega-ondernemers vorm te geven. Zij zullen zelf voor een deel investeringen moeten plegen om deze visie verder vorm te geven. Het is dus niet zo dat de gemeente alle kosten voor deze ontwikkeling op zich zal nemen. Ik hoop dat dat een antwoord op uw vraag is en anders zult u misschien in tweede instantie dat even moeten verhelderen. De Partij voor de Dieren vraagt: is het mogelijk om de ecologische verbinding veel steviger een plek in dit verhaal te geven? Nee, ik denk dat de stevige ecologische verbinding toch via de Hunzeloop zal moeten.

01:30:45

De heer Van Niejenhuis: Maar ook de zone langs de Bornholmstraat maakt deel uit van de stedelijke ecologische zone en straks de gemeentelijke ecologische structuur. Ook die willen we verder ontwikkelen. Maar die zone is niet zo heel breed en stevig als een Hunzeloop. Dus ik denk dat we wat dat betreft onze aandacht daarop moeten richten. De PvdA vraagt, voorzitter, naar een vast aanspreekpunt voor belanghebbende en om de betrokkenheid van ondernemers goed te organiseren. Ik denk dat ik daar een toezegging op gedaan hebben. Die wil ik ook graag nog een keer herhalen. Wij hebben een projectleider en een team dat hieraan werkt. Die zijn ook bekend bij de ondernemers en dat zijn de aanspreekpunten. Wij gaan zeker binnen een half jaar die betrokkenheid echt verder goed vormgeven.

01:31:31

De heer Van Niejenhuis: U zegt ook: kun je een veilige woonplek bieden voor mensen die misschien in de buurt van die Sontbrug zouden gaan wonen, op die eerste landtong vanaf de stad gezien? Ja, wij denken dat dat kan. We kiezen voor die zonering die de wat stevige bedrijvigheid met name bij de zuidelijke ringweg plaatst. Die ambachtelijke - dat hebben we speciaal voor de SP in de visie gezet - werkgelegenheid zal wat meer op de middelste landtong plaatsvinden. Daarmee zou je aansluiten bij de stad en de woonzones die zich ontwikkelen in de Stadhavens, die flexwoningen kunnen ontwikkelen. We kijken natuurlijk naar risico's op overlast, zodat we dat verder goed vorm kunnen geven.

01:32:11

De heer Van Niejenhuis: U wilt geen postzegelplannen. Ik denk dat u daar het college helemaal aan uw zijde vindt. Wij willen dat ook niet. Bij deze visie biedt het college juist duidelijkheid voor dit gebied. We willen een coherent ontwerp maken voor het gehele gebied. We stellen ook spelregels op voor hoe het één en ander zich verder kan ontwikkelen. We hopen en denken dat we het daarmee geborgd hebben. Mevrouw Sloot van de Stadspartij zegt dat ze de wethouder een toezegging hoorde doen over het realiseren van ligplaatsen. Ik moet die een beetje nuanceren. Ik kan niet toezeggen dat wij de ambitie van 2018 volledig gaan realiseren. Ik wil met de heer Douwes in gesprek gaan daarover. En als we die ambitie niet kunnen realiseren, waarom het niet kan. En als die bijgesteld zou moeten worden, vervolgens ook echt programmeren. Dat is iets wat we in 2018 misschien niet goed gedaan hebben. Dat is nog even het gesprek tussen het college en PWBG. Daar denk ik dat we op een later moment richting de raad op terug zullen komen.

01:33:19

Voorzitter: Mevrouw Sloot.

01:33:20

Mevrouw Sloot: Voorzitter, het was geen harde toezegging om al die ligplaatsen te realiseren. We zullen dit in de toekomst wel moeten programmeren. Daar wil ik als raad op korte termijn van u overhoren. Dat was de toezegging waarop ik hoopte.

01:33:45

Voorzitter: College.

01:33:46

Voorzitter: Dat kunnen wij zeker doen. Sterker nog, daar heb ik u als raad hard bij nodig. Daar gaan we he nog samen over hebben. De toezegging over dat binnen zes maanden het contact wordt geïntensiveerd, heeft u goed gehoord. Daar ga ik niks op afdingen. De SP vraagt of het OV nog beter kan. Ik denk dat dat een terechte vraag is en tegelijkertijd geen eenvoudige, omdat we voor dit gebied een wat geleidelijke ontwikkeling voor ons zien. Het is niet zo - zoals ik al zei - dat de gemeente de grond volledig in eigendom heeft en eenzijdig de boel in ontwikkeling kan nemen. Niet dat dat dan altijd per se erg snel gaat, maar juist hier zien we het samenspel tussen gemeente en ondernemers en willen we vanuit deze visie geleidelijk aan dat gebied ontwikkelen.

01:34:33

Voorzitter: Wij zien wel een veel intensiever gebruik van de ruimte voor ons. We noemden al het verdubbelen van de bedrijvigheid, maar ook het toevoegen van woningen en andere functies. Het zou kunnen zijn dat er wat verderop in de tijd een mate van dichtheid bereikt wordt, waardoor het voor vervoersbedrijven interessant wordt om daar weer het OV te verbeteren. Ik denk dat dat op dit moment nog niet zo is en we meer in de toekomst misschien vorm kunnen geven. Het heeft onze aandacht. Ik denk zelf dat de toegevoegde waarde nu vooral ligt in het verbeteren van een fietsverbinding en de verkeersveiligheid. Dat is de ambitie die we in deze visie hebben opgenomen. Richting de heer Sietsma van GroenLinks, u vond mijn eerste antwoord niet helemaal bevredigend. Ik weet niet of mijn antwoord in het tweede termijn helemaal bevredigend zal zijn.

01:35:22

Voorzitter: Dat is omdat Stadshavens een andere ontwikkeling is dan Scandinavische havens en omdat die een hele andere strategie en ander tempo heeft. Het risico wat mevrouw Onrust - en een aantal anderen - heeft benoemd: worden we vermorzeld - dat woord gebruikte u - tussen twee verschillende plannen? Ja, dat is er misschien, al zou ik zelf het woord vermorzelen niet willen gebruiken, want dat moeten we ten alle tijden voorkomen. Wij doen ons uiterste best om aan de ondernemers duidelijkheid te bieden. Maar het is erg lastig om duidelijkheid te bieden voor een periode van vijf of tien jaar, of nog verder dan dat. Dat zal toch misschien van jaar tot jaar bekeken moeten worden, de komende periode. Maar het is ambitie van het college om zoveel mogelijk duidelijkheid te bieden voor een zo lang mogelijke termijn.

01:36:09

Voorzitter: U hoopte een bevredigend antwoord te geven, maar ik zie dat de heer Sietsma zijn hand opsteekt.

01:36:16

De heer Sietsma: Ik begrijp het tempoverschil en dat dat complicerend is in dit geval. Ik hoor u zeggen dat u zoveel mogelijk gaat proberen te voorkomen dat ondernemers daar last van hebben. Daar ben ik blij mee. Maar dat is het niet enige waar het mij om gaat. Het gaat mij ook om de ruimtelijke samenhang tussen die plannen. Daarom vroeg ik de heer Tjepkema wat hij bedoelde met die postzegelplannen. Ik denk dat die ruimtelijke samenhang van belang is, ook voor ondernemers en voor de toekomst van het hele gebied.

01:36:50

Voorzitter: College.

01:36:52

De heer Van Niejenhuis: Helder. Wij zijn als college van mening dat die helderheid en samenhang in de plannen goed naar voren komt, doordat we een integraal ontwerp maken en die spelregels opstellen. We gaan het ontwerp nu verder uitwerken. We gaan dat ook allemaal op geld uitzetten. Er is veel contact tussen de projectorganisatie van de Stadhavens en de Scandinavische havens. We gaan proberen dat zo veel mogelijk in samenhang de komende jaren ter hand te nemen. D66 geeft ook nog een keer aan om zoveel mogelijk duidelijkheid te geven aan de ondernemers. Daar doen we ons stinkende best voor. We denken dat deze visie daar een goede stap in is. U zegt ook: neem die ontwikkeling ter hand als gemeente. Creëer duidelijkheid zodat mensen weten waar ze aan toe zijn.

01:37:40

De heer Van Niejenhuis: Ik denk dat het heel belangrijk is om nog een keer te noemen dat de gemeente dat niet in haar eentje kan en dat op basis van deze plannen ook ondernemers hun knopen kunnen tellen, zelf plannen kunnen ontwikkelen of samen plannen kunnen ontwikkelen. De richting is straks duidelijk, als de raad dit plan zal vaststellen. Daar moet dan vervolgens in gezamenlijkheid verder aan gewerkt worden. Tot slot, voorzitter, vraagt GroenLinks om op de hoogte te worden gehouden over de ontwikkelingen. Ik dacht even dat u bedoelde over de individuele gesprekken, maar ik denk dat u vooral de ontwikkeling bedoelt als geheel. We hebben nog heel wat stappen te zetten met elkaar. Er is nu nog maar een visie. Wij zullen zeker periodiek bij de raad terugkomen met een vervolgvraag of een update over deze plannen. Sowieso kan ik me voorstellen dat dit een plek krijgt in bijvoorbeeld de meerjarenprogramma's, waarin we periodiek op alle projecten reflecteren.

01:38:44

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. Dat waren een hele hoop antwoorden. Meneer Rebergen, u heeft nog een laatste vraag.

01:38:52

De heer Rebergen: Ik merk dat ik vandaag een beetje zit op het concreet maken van toezeggingen. Wij vroegen in de eerste termijn naar een toezegging voor die 550

ligplaatsen. Kan in Q3 de raad geïnformeerd worden over wat eruit dat gesprek is gekomen en over in hoeverre dat mee kan genomen worden in de programmering?

01:39:15

De heer Van Niejenhuis: Dank, voorzitter. Ik heb als wethouder geleerd dat het derde kwartaal niet bestaat, omdat die zo kort na de vakantie is. Q3 is een beetje een codetaal hierin het stadhuis voor het derde kwartaal van het jaar. Maar ik wil dat zeker voor het einde van het jaar doen, meneer Rebergen.

01:39:32

Voorzitter: Ik kijk even rond. Volgens mij heb ik een tevreden raad. Ik hoop dat de gasten van de raad die hebben ingesproken, het gevoel hebben dat ze voldoende hun verhaal hebben kunnen doen. Ik dank u allen hartelijk voor uw aanwezigheid, maar niet voordat ik ga afconcluderen. We hebben hier een collegebrief besproken die informerend van aard is. Daarmee komt die niet automatisch terug in de raadsvergadering. Is deze brief daarmee wat u betreft voldoende besproken, samen met de antwoorden van het college? Ik hoor geen ja, maar zie wel veel geknik. Volgens mij mag ik dat als een ja interpreteren. Ik vermoed dan ook dat er geen fracties zijn die een motie of iets dergelijks overwegen en dat we verder gaan met hetgeen hier besproken is. Als dat het geval is en ik concludeer dat dat zo is, dank ik u allen hartelijk voor uw aanwezigheid en voor het gezamenlijk goed laten verlopen van deze vergadering, zodat we tijdig klaar zijn. Ik wens u allen wel thuis en tot de volgende keer. Dankjewel.